

دەسەلاتە پیرەکان و بەرگری لە پیناوی مانەویدا ... رەفەت هە ئەبجەیی

زۆر جار بە بیرمدا دێت کە چیتەر پەخنە لە دەسەلات و سەرانی کورد نەگرم و خۆم بە بوارێ ترەووە خەریک کەم، بەلکو ئەوانیش تۆزقالبێک وێژدانیان ئازاریان بدات و بە خۆیاندا بچنەووە چیتەر واز لە پێچکەیی گەندەلی بەین. کەچی ئەلێ قەدەرێکەو لە چارەمانا نوسراوە نە ئەوان ئەتوانن واز لە چەوسانەووە و ئازار دانی جەماوەر بەین نە منیش کاریکی پیرۆزترۆ نیشتمان پەرۆرانەترم لە پەخنە گرتن لە وان بەدەست دەکەوێت.

مروۆفی شۆرشگێڕ ئەو کەسە نیە تەنیا دژی دۆزمنەکەیی بچەنگێت و پروو بکاتە چیا، بەلکو شۆرشگێڕی نیشتمان پەرۆر و دلسۆز ئەوێە کە پێشمەرگەییەکی بە بیروو باوەر بێت و ستراتیژیکی پێچەوانەیی هەبێت لە گەڵ دۆزمنەکانیدا چونکە پێشمەرگەیی دلسۆز لە سەردەمی شۆرشی شاخ دا زۆر بە گران دەستنیشان دەکرا. پێشمەرگە هەبوو کۆمەلێک ئامانجی لە ناخیدا حەشار دابوو کە بێجگە لە خۆی کەس دەرکی پێ نە ئەبرد.

شۆرشی بە وەسیلەیک ئەزانی بۆ بە دیهینانی ئامانجە تایبەتیەکانی خۆی. هەر بۆیە ئەگەر ئەو پڕۆ سەیری دەسەلاتی کوردی بکەین دەبینین ئەو بەرژەوێە تایبەتیە لە زۆری سەرانی کورددا پەنگی داوەتەو.

پیش راپەرین و لە شۆرشی شاخ دا لە هەر پێشمەرگەو بەر پرسیکت پرسیار بکرایە بۆچی بویته پێشمەرگە؟ یەکسەر بە بێ بیر کردنەو ئەبیوت لە دژی زولم و زۆری یەدام و پزیمی بە عس کەچی هەر ئەوانە کە ئیستا زۆریەیان ماون و خاوەنی پلەو پایەو دەسەلاتن لێیان بپرسە بۆچی بویته بەرپرس ئامانجت چیە؟ بە بێ ئەوێ هەست بە دوو دلی بکات یەکسەر دەلێت: بۆ خزمەتی گەل و جەماوەر، کەچی ووتن و کردەوێ سەدو هەشتا پلە پێچەوانەیی یەکن.

بەپای من چاکترین پاساودان بۆ گەندەلی بەرپرسان ئەوێە کە ئەوان لە ناو سیستەمیکی دیموکراتیدا بەرپرسیتی بە رێو نەبەن بەلکو بە پێچەوانەووە ئەوان لە ژێر سایەیی دەسەلاتیکی دکتاتۆردا حوکمرانی دەکەن. بۆیە لە پیناسی سیاسیدا بۆ سیستەمی دکتاتۆری. کۆمەلێک سیفەت و رەوشت هەن لە هەموو دەسەلاتە دکتاتۆرەکانی دونیادا لە شتە جیگەرەکانن (من البوابت) وەکو گەندەلیەکان بە هەموو جۆرەکانیەو. دەست گرتن بە سەر دەسەلاتدا بەرگری کردنە لە تیاچونی هەروەها چەوسانەوێ جەماوەر و دەولەمەند بوونی دەسەلاتی و کاربەدەستان لە سەر ئابووری گەل و نیشتمان.

یەکیک لە هەرە زیندووترین نمونە و بەلگە کە دکتاتۆریەتی دەسەلاتی کوردی دەسەلمێت ئەوێە، دەسەلات چ وەکو حزب چ وەکو حکومەت دەسەلاتیکی بەتەمەن و پیرن، ئەگەر سەرنجیکی هەردوو حزب بەدەین دەبینین زۆریەتی ئەندامانی سەرکردایەتیەکانیان لە 65 سال تەمەنیان هەلکشواترەو واز هێنان و دەرکردن لە ریزەکانی ئەو دوو حیزبە نابینرێ تەنیا مردن ئەوان لە کۆلی جەماوەر دەکاتەو. وەزیر و مدیر عام و ئەندام پەرلەمانی و ئەناسم لە سالی 1994 وە هەتا کو ئەمرو هەر لە پۆستەکەیی خۆیەتی ئەم دیاردەییە تەنیا لە ناو سیستەمی دکتاتۆریدا بوونی هەییە. بۆیە من پێم وایە ئەم دوو حزبە بە ئاگرو ئاسن بەرگری لە دەسەلات و مانەوێ خۆیان دەکەن و هەرگیز پەنا بۆ چاکسازی نەبەن چونکە گەندەلی بۆتە کەلتوریکی سیاسی و دەقیان پێو گرتووە.